01.01.2013 г. / 09:38:47

Вяра

29.08 по еретическия, †16 август по църковния календар - Убрус - Неръкотворния Образ на нашия Господ Иисус Христос. Св. мъченик Диомид. Св. преподобни Херимон

Убрус - Неръкотворния Образ на нашия Господ Иисус Христос

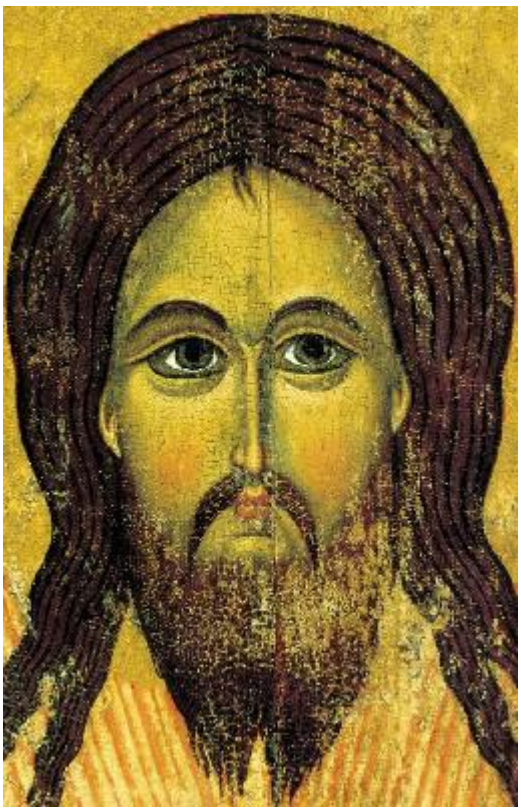

Неръкотворен Образ на нашия Господ Иисус. Стара икона

В дните на явяването на нашия Господ Иисуса Христа на земята, когато Той, живеейки с човеците, с проповедта Си за Царството Божие обхождал градове и села из Иудея и съседните страни “и изцеряваше всяка болест и всяка немощ у народа”, в сирийския град Едеса, намиращ се от другата страна на река Ефрат, живеел княз Авгар. Той страдал от

неизлечима болест - проказа: отвън тялото му било покрито със синкави язви; вътрешно страдал от чупливост на костите и разслабеност на цялото тяло. До Авгар достигнал слухът за Господ Иисус Христос и за великите чудеса, извършвани от Него - как със словото Си лекува проказа, разслабеност и всяка болест; и Авгар силно желаел да види с очите си Твореца на такива чудеса, надявайки се и сам да получи изцеление от Него. И тъй като князът нямал възможност сам да отиде в Иудея, изпратил молба до Господа Иисуса, умолявайки Го да дойде при него в Едеса. Нямайки увереност, че молбата му ще бъде изпълнена, Авгар изпратил в Палестина изкусния живописец Анания, като му поръчал да изобрази на икона лицето на Господа; князът желаел да има поне тази утеха в болестта си - да вижда изображението на лицето на Иисуса Христа; толкова голяма била любовта му към Христа, внушена от вярата само по слух. Посланието на Авгар до Господа било следното:

- "Едеският княз Авгар до Иисус, благият Спасител, явил се в плът, радвай се.

До мене достигна слухът за Тебе и Твоите преславни чудеса, как Ти без лекарства и лечение изцеляваш болестите - на слепите даваш да прогледнат, на сакатите да ходят, изгонваш нечистите духове от хората, очистваш прокажените, лекуваш с дума разслабени, лежащи на легло от много години, и възкресяваш мъртви: слушайки за Тебе, че вършиш такива дивни чудеса, стигнах до следните две заключения: Ти или си Бог, слязъл от небето, или си Син Божий. Затова и аз се обръщам към Тебе със следната смирена молба: да се потрудиш да дойдеш при мене и да изцелиш моята нелечима болест, от която страдам вече много години; до мене стигна и слухът, че иудеите Те ненавиждат и искат да Ти сторят зло. Аз имам град, макар и неголям, но красив и изобилстващ с всичко; и тъй, ела при мен и живей с мен в моя град, в който

за нас двамата ще се намери всичко потребно.”

С това послание на Авгар живописецът Анания достигнал Иерусалим. Той видял Господ Иисус, поучаващ сред множество хора, но не могъл да се приближи до Него поради теснотата, предизвикана от скупчилия се народ. Изчаквайки да се разотиде народът, Анания се качил на един камък, издигнат малко над земята; оттук той внимателно се вглеждал в лицето на Спасителя, с намерение да го нарисува; но Анания не могъл да направи това, защото Всевиждащият не благоволил към намерението на живописеца, и изменял лицето Си с божествена, недостижима, недостъпна за човешката ръка слава и благодат. Дълго се трудел Анания, но не постигнал нищо. Господ заповядал на апостол Тома да отиде и доведе мъжа, който, стоейки на камъка, се опитва да изобрази лицето Му. Когато го довели, още преди да започне да говори, Господ го извикал при Себе Си по име и, посочвайки занятието му, го назовал с името му - живописеца Анания - и открил причината за идването му, казвайки:

- Къде е писмото на твоя княз Авгар, което си Ми донесъл от Едеса?

Анания, удивен и ужасен от прозорливостта на Господа, начаса извадил посланието на княза и с трепет го подал в ръцете на Спасителя. Господ, като прочел посланието, написал на Авгар следното:

“Блажен си ти, Авгаре, който не си Ме видял и си повярвал в Мене, защото за Мене е писано, че виждащите Ме няма да имат вяра, а които не са Ме видели, ще повярват в Мене и ще наследят вечния живот. Ти Ми пишеш да дойда при тебе, но на Мен подобава да извърша това, заради което съм пратен, и след завършването му да се върна при Отца, Който Ме е пратил. И когато бъда възнесен при Него, ще изпратя при тебе един от Моите ученици, който, след като напълно те изцели от

болестта ти, ще даде на тебе и на тези около тебе вечен живот (чрез кръщението).”

Като написал такова послание до Авгар, Господ Иисус Христос го запечатал с печат, на който с еврейско писмо било изписано: Божие видение, Божествено чудо. След това Господ, изпълнявайки желанието на Авгар и на художника, заповядал да донесат вода и като умил пресвятото Си лице, го изтрил с подадения Му четириъгълен убрус. И о, чудо! Обикновената вода се превърнала в боя и на кърпата се отпечатало пресвято подобие на Божественото лице. Давайки това изображение на Авгар заедно с писмото, Господ казал:

Занеси го и го дай на изпратилия те. (Това било в последните дни от земния живот на Господа преди страданията Му.)

И Анания се върнал в Едеса при своя княз и му дал неръкотворното изображение на Христовото лице на убруса и писмото. Като ги приел, Авгар се изпълнил с радост и ги целувал с любов; като се поклонил на Христовия образ, той веднага получил облекчение от болестта и само малка част от проказата останала на лицето му до времето, когато трябвало да дойде при него изпратеният от Господа ученик.

След доброволното страдание, възкресението и възнесението на Господа на небето в Едеса дошъл, воден от Божествената благодат, свети Тадей, един от седемдесетте апостоли: след като достатъчно наставил Авгар в светата вяра в Христа, свети Тадей кръстил княза; когато Авгар влязъл в светата купел, изчезнала и останалата част от проказата, и той излязъл от купелта, съвършено чист, здрав по тяло и душа. Заедно с Авгар се кръстил целият му дом и целият град, и в Едеса се славело името на нашия Господ Иисус Христос, Единия истинен Бог. При вратите на Едеса от древни времена стоял идолът на някакво езическо божество, на който всеки, влизащ в града, бил задължен да се покланя. Авгар свалил този идол от

мястото му и го унищожил; след това направил над вратите укрепено място в каменната стена, защитено от дъжд; като сложил убруса с неръкотворния Христов образ на дъска от негниещо дърво, Авгар го обградил и украсил със злато и скъпоценни камъни, и го поставил на стената над вратите; освен това той изписал със златни букви следния надпис:

“Христе Боже! Всеки, който се уповава на Тебе, няма да се посрами.”

И Авгар заповядал на всички, влизащи в града и излизащи от него, да се покланят на божествения Христов образ; той издал закон, повеляващ да се отдава чест на Господния образ; тази благочестива наредба на Авгар, утвърдена със закон, се спазвала в продължение на много години: както в дните на неговия живот и на сина му, който след него бил княз в Едеса, така и при внука му. По-късно, при един от правнуците на Авгар, приел княжеското управление в Едеса, в града се възобновило древното езическо нечестие: този княз се развратил, отстъпил от Христа и се отклонил към идолопоклонство. Като видял на градските врати образа на Спасителя, почитан от всички влизащи и излизащи, князът, бидейки враг на Христа, възнегодувал; той искал да свали божественото изображение от стената и на мястото му да постави идол. Като узнал за това, известен по особен начин от Господа, епископът на Едеса дошъл през нощта с клирици при градските врати и поставил пред светия Христов образ запалено кандило с дървено масло; след това епископът поставил пред светия образ глинена плоча, покрил с тухли мястото и го изравнил със стената - така му било наредено при божественото откровение. Когато неръкотворният Христов образ станал невидим, нечестивият княз се отказал от своето намерение. След много време в паметта на хората се заличил споменът за светия образ, било забравено и мястото, където бил заграден; и никой не знаел за него до деня на чудесното

му явяване след много години, станало по следния начин.

В дните на благочестивия цар Юстиниан персийският цар Хозрой се приближил към Едеса с голяма войска, обкръжил града и започнал упорита и продължителна обсада. Когато гражданите, изнемогнали от недоумение и голям страх, със сълзи се молели на Бога, една нощ на епископа на Едеса, Евлавий се явила пресветла дева, блестяща с велика слава; посочвайки с пръст градските врати и мястото на стената, тя казала:

- Над тези врати е скрит божественият Неръкотворен образ на Спасителя Христа; добре ще направиш, като го извадиш от заграждението.

Епископът побързал към вратите и като се изкачил до посоченото му място на стената, намерил всичко така, както му било казано в откровението; разградил мястото, махнал плочата и намерил пречистия и пресвят Христов образ цял и невредим, а кандилото, въпреки че вече били минали толкова години, горящо и пълно с елей, а на самата дъска, върху която бил положен образът, се изобразило друго неръкотворно подобие на Христовото Лице. Епископът взел убруса с изображението на Спасителя и го показал на гражданите; това било голяма радост за всички, и всички се изпълнили с мъжество, уповавайки се на Господа. Епископът, като се молел усърдно, понесъл образа по стените на града, показвайки Лицето на Спасителя на персийските воини, обсадили града, и цялата персийска войска, гонена от божествена сила, се обърнала в бягство. Така Едеса, по милосърдието на Христа, нашия Бог, и явяването на Неговия неръкотворен пресвят образ, била избавена от враговете.

Тропарь, глас 2:

Пречистому Твоему образу поклоняемся Благий, просяще

прощения прегрешений наших Христе Боже: волею бо благоволил еси плотию взыти на крест, да избавиши, яже создал еси, от работы вражия. Тем благодарственно вопием Ти: радости исполнил еси вся Спасе наш, пришедый спасти мир.

(На Твоя пречист образ се покланяме, Благий, просещи прощение на прегрешенията ни, Христе Боже; доброволно си благоволил да пострадаш с плът на кръста, за да избавиш тези, които си създал, от робуване на врага. Затова с благодарност Ти зовем: с радост си изпълнил всички, Спасителю наш, дошъл да спасиш света.)

Кондак, глас 2:

Неизреченного и божественного Твоего к человеком смотрения, неописанное Слово Отчее, и образ неписанный и богописанный победителен ведуще неложнаго Твоего воплощения, почитаем того лобызающе.

(Знаещи Твоя неизказан и Божествен промисъл за човеците, неописано Слово на Отца, неписания Твой образ и победния Богописан образ на Твоето истинно въплъщение почитаме, като го целуваме.)

Молитва ко Господу

Господи Щедре и Милостиве, Долготерпеливе и Многомилостиве, внуши молитву нашу и вонми гласу моления нашего, сотвори с нами знамение во благо, настави нас на путь Твой, еже ходити во истине Твоей, возвесели сердца наша, во еже боятися Имене Твоего святаго. Зане велий еси Ты и творяй чудеса, Ты еси Бог един, и несть подобен Тебе в бозех, Господи, силен в милости и благ в крепости, во еже помогати и утешати и спасати вся уповающий на Имя святое Твое. Аминь.

Слово за поклонението на светите икони

на свети Иоан Дамаскин

Св. преподобни Иоан Дамаскин. Фрагмент от стара ромейска икона. Синай, Египет

Тъй като някои ни порицават за това, че се покланяме и почитаме иконите на нашия Спасител и на Божията Майка, а също и иконите на другите свети Христови раби (1), нека те да знаят, че Бог е сътворил човека по Свой образ. Поради какво се покланяме един на друг (поздравяваме се), ако не поради това, че всички ние сме създадени по Божий образ?

Богоносният, свят и велик отец на Църквата Василий Велики (2) казва, че честта, отдавана на образа, възхожда към първообраза. Първообраз е това, чието подобие се изобразява и на което се прави изображение на иконата.

По каква причина Моисеевият (3) народ се покланял на небесните предмети в скинията? - Поради това, че Бог казал на Моисей: „гледай да ги направиш по образеца, що ти бе показан на планината" (Изх. 25:40). Също и херувимите, осеняващи олтара, не били ли дело на човешки ръце; и преславният иерусалимски храм не бил ли построен с изкуството на човешката ръка?

Светото Писание осъжда единствено тези, които се покланят на идоли и които принасят жертви на демоните. И елините, и иудеите принасяли жертви: но първите принасяли жертви на бесовете, а вторите на Бога. Жертвите на елините били отхвърлени и проклети, а жертвите на иудеите били благоприятни на Господа. Ето, Ной (4) принесъл жертва, "и помириса Господ приятно благоухание" (Бит. 8:21), защото тази жертва била принесена от чисто и доброжелателно сърце; но елинските идоли, като мерзки и богоненавистни, били запретени и проклети, тъй като били идоли на демоните.

Освен това кой може да изобрази лицето на Бога, невидим, безплътен, неописуем, неподдаващ се на изобразяване? Безумно безбожие би било желанието да се изобрази Божеството така, както То съществува Само по Себе Си. По тази причина във Ветхия Завет не се употребявали икони.

Но след това, когато добросърдечният Бог, по Своята милост, устройвайки нашето спасение, се явил в образ на истински човек, а не като подобие на човешко лице, както някога се явявал на Авраам и пророците, но явил Себе Си като истински човек, ходел по земята, живял сред хората, вършел чудеса, пострадал, разпънал се на кръст, бил погребан, след това възкръснал и се възнесъл на небесата: - тогава всичко това, което било в действителност, всичко, което видели хората, но което не сме видели ние, които не сме живели по това време - всичко това тогава било записано, за наша поука и напомняне, та ние, без да сме го видели, да го чуем и като повярваме, да получим (вечното) блаженство.

А тъй като не на всички е дадено да знаят писанията, не на всички е даден дарът да четат книги, то светите отци единогласно разсъдили да изобразят всичко това на икони за най-бързо спомняне, като славни победоносни знамения. Защото ние често поради нерадението си забравяме за

Господните страдания; а като по-гледнем към изображението на Христовото разпятие, веднага си спомняме Неговите спасителни страдания и падайки пред иконата, се покланяме не на предмета, но на Този, Чието изображение виждаме пред себе си; защото ние се покланяме не на материала, от който е направено Евангелието, но на написаното в него слово Божие; именно по същия начин се покланяме не на материала, от който е направен кръстът, но на изобразеното на кръста Разпятие Христово.

Същото трябва да се каже и за иконата на Пресвета Богородица, защото тази чест, която отдаваме на Божията Майка, възхожда към Въплътилия се от Нея.

По същия начин и мъжествените подвизи на светите Божии угодници, изобразени на иконите, ни подтикват към мъжество, ревност и подражание на техните добродетели и към прославяне на Бога, и както казахме, тази чест, която отдаваме на благохвалните подвижници, изобразени на иконите, е свидетелство за нашето усърдие пред общия за всички нас Господ, и освен това тази чест възхожда към истинския първообраз.

Това, което казахме, не е записано в Свещеното Писание, но там не е написано и за поклонението на изток, почитането на кръста и много други подобни неща.

В Историята е записано как едеският цар Авгар изпратил своя живописец да изобрази лицето на Господа, но той (живописецът) не могъл да изпълни каквото му било поръчано, по причина на дивната светлина, излизаща от Христовото лице. Тогава Сам Господ допрял кърпа до Своето божествено и животворно лице и изобразил на кърпата Своето подобие, което изпратил на Авгар, за да изпълни желанието му. А за това, че светите апостоли са ни предали много неща без писания, свидетелства апостолът на езичниците Павел

(*паметта на свети апостол Павел се празнува от светата Църква на 12.07 - 29 юни по православния календар - бел.ред.*), казвайки така: "*И тъй, братя, стойте и дръжте преданията, които научихте било чрез наше слово, било чрез наше послание*" (2Сол. 2:15). И на друго място: "*Похвалявам ви, братя, че ме помните за всичко и държите преданията тъй, както съм ви ги предал?* (1Кор. 11:2).

(1) Говорейки за хората, които порицават християните, свети Иоан Дамаскин има предвид иконоборците. Иконоборческата ерес се появила в VIII в., следователно свети Иоан Дамаскин бил неин съвременник. Иконоборците неразумно смесвали иконопочитанието с идолопоклонството. В настоящото слово за поклонението на светите икони свети Иоан Дамаскин изобличава безбожното заблуждение на иконоборците. - За основател на иконоборческата ерес се смята Константин, епископ наколийски (във Фригия - малоазиатска област). Най-отявлени защитници на иконоборството били император Лъв III Исаврянин (717-741 г.) и Константин V Копроним (741-775 г.). Тази ерес била осъдена на VII Вселенски събор, състоял се в 787 г. в град Никея. (Днес представители на това проклето отклонение са протестантите-б.р.).

(2) Свети Василий Велики - един от най-прочутите отци на Църквата от IV в.

(3) Моисей - вожд и законодател на еврейския народ, първият свещен писател, живял XV века пр. Р. Хр. Той се е родил в Египет и произхождал от Левиевото коляно. Моисей чудесно извел евреите от Египет, избавяйки ги от тежкото египетско робство. На планината Синай той получил от Бога 10-те заповеди и се удостоил да види славата Божия. Всички заповеди и наредби, които получил от Бога, както и първоначалната история на еврейския народ, той изложил в

първите пет книги на Библията (пето-книжие Моисеево). Моисей починал на границата на обетованата земя, на 120-годишна възраст.

(4) Ной - син на Ламех, - последният патриарх преди потопа. Жертвата на Бога била принесена от Ной след излизането от ковчега (Бит. 8:15-20) и била предобраз на Христовата жертва.

В памет на светия мъченик Диомид († 298 г.)

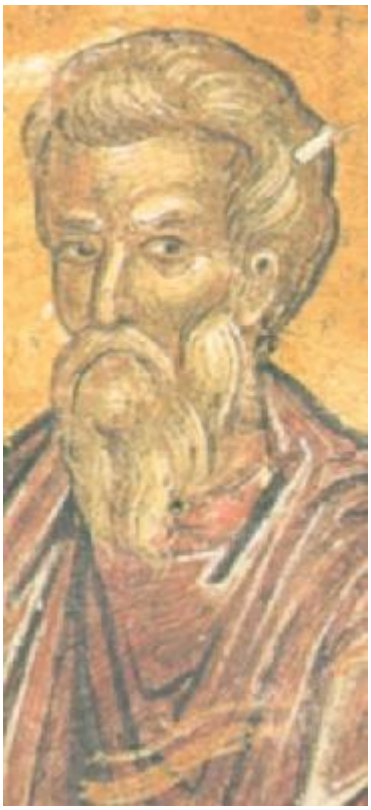

Свети мъченик Диомид. Фрагмент от стара стенопис в Света Гора-Атон

Свети Диомид бил родом от град Тарс Киликийски, по занятие бил лекар, а по вяра християнин, и лекувал не само телата, но и душите на хората; защото той увещавал елините да повярват в Бога и ги просвещавал, подготвяйки ги за свето

кръщение.

При царуването на император Диоклетиан свети Диомид напуснал Тарс и дошъл в град Никея, намиращ се във Витиния; и тук, по обичая си, свети Диомид лекувал болните, при което си служел не само с лекарствени средства, но най-вече с призоваването на всесилното и изцеляващо име на нашия Господ Иисус Христос и знамението на честния кръст; много идолопоклонници обърнал към вярата в Христа благодарение на лекарското си изкуство, както и на своето учение.

Когато император Диоклетиан, който по това време бил в източните страни, узнал за това, изпратил войници да хванат светеца; когато войниците пристигнали на това място, те намерили свети Диомид вече преставил се в Господа; но отсекли мъртвата му глава, за да я отнесат на императора. Веднага след отсичането на главата войниците изгубили зрението си и ослепели, така че други ги отвели при царя и носели отсечената глава на светия мъченик.

Когато императорът видял главата и слепите войници, им заповядал веднага да отнесат главата и да я съединят с тялото; и те, щом направили това, на часа прогледнали и повярвали в нашия Господ Иисус Христос, истинния Бог, на Когото се отдава вечна слава. Амин.

Тропарь мученику Диомиду Тарсянину, Никейскому

Мучи́тельнии сосу́ди устро́иша ти путь к Небесе́м,/ Христо́в во́ине Диоми́де,/ победи́в диа́вольския ко́зни,/ и на Небесе́х у Христа́ просла́вися,// моли́ся за творя́щих ве́рою па́мять твою́.

(Перевод: Орудия мучений устроили тебе путь на Небеса, воин Христов Диомид, победивший диавольские козни и на Небесах у Христа прославившийся, молись о почитающих с верой память твою.)

Кондак мученику Диомиду Тарсянину, Никейскому

глас 2

И́стинный и непобеди́мый страстоте́рпец,/ благоче́стия и благода́ти Небе́сный таи́нник я́вльс́я,/ Диоми́де пресла́вне,/ победи́в мучи́теля и победоно́сец быв,// венцы́ побе́дными просла́вися.

(Перевод: Истинный и непобедимый мученик, ты стал хранителем Небесных тайн благочестия и благодати, удивительный Диомид, одолев мучителя и став победоносцем, ты удостоился победных венцов.)

В тот же день память преподобного Херимона (IV в.)

Преподобный Херимон упоминается в книге Палладия «"Лавсаик"» и в Патерике алфавитном. Пещера его отстояла от воды на двенадцать поприщ; по преставлении он был обретен сидящим на своем месте и держащим в руках свое рукоделие, ибо он скончался за работой. Сей святой Херимон упоминается также святым Феодором Студитом5113 в Триоди постной, в субботу сырную в каноне на утрени, в песни шестой5114.

* * *

5113 Память его 11 ноября *(по правосл. календар - 24.11 по грегор. календар - б.р)*

5114 Кончина святого Херимона последовала в конце IV в. или в первых годах V

buditeli.info © 2017